

19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet a közutak igazgatásáról

A 2009.10.01. óta hatályos szöveg

Tartalomjegyzék

1. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez	4
I. Az országos közúthálózat útosztályainak jellemzői, az útosztályba sorolás feltételei	
1. Autópályák	5
2. Autóutak	5
3. Gyorsforgalmi utak csomóponti elemei	5
4. Elsőrendű főutak	5
5. Másodrendű főutak	5
6. Összekötő utak	6
7. Bekötőutak	6
8. Állomáshoz vezető utak	6
9. Gyorsforgalmi utak pihenőhelyi útjai	6
10. Egyéb országos közutak (csomóponti ágak, parkolóhelyi utak és kerékpárutak)	6
II. A helyi közúthálózat útosztályainak jellemzői, az útosztályba sorolás feltételei	
1. Belterületi közutak	6
1.1. Belterületi gyorsforgalmi utak	6
1.2. Belterületi elsőrendű főutak	7
1.3. Belterületi másodrendű főutak	7
1.4. Gyűjtőutak	7
1.5. Kiszolgáló és lakóutak	7
2. Külterületi közutak	7
3. Kerékpárutak	7
4. Gyalogutak és járdák	7

2. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez	8
I. Gyorsforgalmi utak	8
II. Fő- és mellékutak, valamint a gyorsforgalmi utak csomóponti elemei	10
8. szektor: a 8-1. számú elsőrendű főutak között	10
6. A főutak számozása	10
7. A mellékutak száma (jele)	10
3. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez	
Kérelem az országos/helyi közút nem közlekedési célú igénybevételéhez szükséges hozzájárulás iránt	11
4. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez	11

19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet a közutak igazgatásáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) végrehajtására kiadott 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 27. §-ában, valamint a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 44/1990. (IX. 15.) Korm. rendelet 2. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – az érdekelt miniszterekkel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A rendelet hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén lévő országos és helyi közutakra (a továbbiakban: közút), a közforgalom elől el nem zárt magánutakra, továbbá ezek műtárgyaira és tartozékaira.³
- 2. § (1)** Az állam tulajdonában lévő közutak az országos közúthálózatba tartoznak. Az országos közutakat úthálózati szempontból – jelentőségük és forgalmi jellemzőik alapján – a következő hálózati útosztályok (a továbbiakban: útosztály) valamelyikébe kell besorolni:⁴
- a) gyorsforgalmi utak (külterületi, belterületi):
    - aa) autópályák,
    - ab) autóutak,
    - ac) gyorsforgalmi utak csomóponti elemei;
  - b) főutak (külterületi, belterületi):
    - ba) elsőrendű főutak,
    - bb) másodrendű főutak;
  - c) mellékutak (külterületi, belterületi):
    - ca) összekötő utak,
    - cb) bekötőutak,
    - cc) állomáshoz vezető utak,
    - cd) gyorsforgalmi utak pihenőhelyi útjai,
    - ce) egyéb országos közutak (csomóponti ágak, parkolóhelyi utak és kerékpárutak).
- (2)** Az önkormányzatok tulajdonában levő közutak a helyi közúthálózatba tartoznak. A helyi közutakat úthálózati szempontból – jelentőségük és forgalmi jellemzőik alapján – a következő útosztályok valamelyikébe kell besorolni:
- a) belterületi közutak:
    - aa) belterületi gyorsforgalmi utak,
    - ab) belterületi elsőrendű főutak,
    - ac) belterületi másodrendű főutak,
    - ad) gyűjtőutak,
    - ae) kiszolgáló és lakóutak;
  - b) külterületi közutak;
  - c) kerékpárutak;
  - d) gyalogutak és járdák.
- (3)** Az országos és helyi közúthálózat útosztályainak jellemzőit, az útosztályba sorolás feltételeit az 1. melléklet tartalmazza.

³A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 1. §-a a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

⁴A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 2. §-a a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 2. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

- 3. § (1)** Az országos közútnak a **2. § (1) bekezdésében** meghatározott útosztályba sorolása, azonosítása, valamint az arra szolgáló útszám megállapítása, illetőleg megváltoztatása Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (a továbbiakban: KKK) hatáskörébe tartozik.^{8 9 10}
- (2)** Az útszámot az építtetőnek vagy megbízottjának kell kérnie a KKK-tól, amelynek azt 30 napon belül kell megadnia.¹¹
- (3)** Az autópályákat, az autótutakat egy vagy kettő jegyű számmal, az első- és másodrendű főutakat egy, kettő vagy három jegyű számmal, az egyéb országos közutakat négy vagy öt jegyű számmal kell jelölni. A gyorsforgalmi utakat (ütemezett kiépítés esetén a hossz, a kiépítés, a hálózati szerep függvényében a KKK műszaki értékelése alapján) M betűjellel is jelölni kell.^{12 13}
- (4)** A nemzetközi hálózatok részét képező utakat a vonatkozó nemzetközi egyezményben meghatározott jellel is jelölni kell.
- (5)** A gyorsforgalmi utak és a főutak útszámát és betűjelét fel kell tüntetni az útirányjelző, útbaigazító és útvonal-megerősítő jelzőtáblákon, valamint a nyilvános térképeken. A mellékutak útszámát csak a nyilvántartásokban és a szolgálati térképeken kell feltüntetni.
- (6)** Az országos közúthálózat részletes számozási rendszerét a 2. mellékletben foglaltak szerint kell meghatározni és alkalmazni.
- (7)** A helyi közútnak a **2. § (2) bekezdésében** meghatározott útosztályok valamelyikébe történő besorolása – a településrendezési tervvel összhangban – a közút kezelőjének a feladata.

4. § ¹⁴

5. § ¹⁸

- 6. § (1)** A közút nem közlekedési célú igénybevételéhez (a továbbiakban: igénybevétel) szükséges közútkezelői hozzájárulás iránti kérelmet a 3. számú melléklet szerinti adattartalommal a közút kezelőjénél kell előterjeszteni.^{19 20}
- (2)** A kezelői hozzájárulás iránti kérelemhez 3 példányban mellékelni kell:
- az igénybevételt feltüntető tervet (helyszínrajzot, vázlatot, műszaki leírást),
  - a közút érintett szakaszának hossz-, illetve keresztmetszelyét, feltüntetve azokon a vízelvezetés megoldását,
  - az igénybevétel miatt szükséges forgalomszabályozás (korlátozás, forgalomterelés) tervét.
- (3)** A közút kezelője a hozzájárulást megtagadja, ha a tervezett igénybevétel a közút állagának jelentős romlásával, a közúti forgalom biztonságának súlyos sérelmével vagy veszélyeztetésével járna, és az az igénybevétel feltételeinek meghatározásával sem hárítható el, továbbá ha az igénybevétel a közútkezelő fenntartási, üzemeltetési

⁸A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. §-a a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 3. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

⁹A hálózati útosztállyal együtt az érvényben levő, „A közutak tervezése” ütiügyi műszaki előírás szerinti tervezési osztályt is megadja az UKIG. Hatályos: 2005. 06. 19.

¹⁰A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. § (1) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (4) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹¹A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. § (2) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (4) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹²A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. § 3-4. bekezdése a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

¹³A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. § (3) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (4) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁴A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 4. §-át az 5/1999. (II. 12.) KHVM rendelet 7. § 1. bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1999. 02. 20.

¹⁸A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 5. §-át az 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 21. § 3. bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1999. 07. 21.

¹⁹A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. §-a az 5/1999. (II. 12.) KHVM rendelet 3. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 02. 20.

²⁰A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. § (1) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (4) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

feladatainak ellátását vagy hálózatfejlesztési és korszerűsítési terveinek, programjainak végrehajtását veszélyezteti.

- (4) Az országos közút igénybevételéért fizetendő díj összegét – e rendelet 4. számú mellékletében foglalt díjtételek és szorzószámok alkalmazásával – a közút kezelője állapítja meg. Nem kell díjat fizetni vasúti átjáróban – a vasúti átjáróhoz kapcsolódóan – a vasút üzemeltetője által vagy megrendelésére végzett, továbbá az országos és helyi közút területén a közút kezelője vagy az építető által, illetőleg megrendelésére állami vagy önkormányzati érdekből végzett üzemeltetéshez, fenntartáshoz és építéshez kapcsolódó nem közlekedési célú igénybevétel esetén.²³
- (5) A közút igénybevételéért fizetendő díj előre esedékes, annak mértékét az igénybevétel tervezett időtartama alapján, de legalább 1 napra kell megállapítani. A díj megfizetéséig a közutat érintő munkavégzés vagy egyéb nem közlekedési célú igénybevétel nem kezdhető meg.
- (6) A (4)-(5) bekezdésben szabályozott díjat a hozzájárulásban meghatározott mértékben, módon és időpontban kell a közút kezelője részére megfizetni.
- (7) A közút hozzájárulás nélküli vagy a hozzájárulásban foglaltaktól eltérő igénybevétele esetén fizetendő pótdíjat – a közút kezelőjének kérelmére – a közlekedési hatóság állapítja meg, és szabja ki az igénybevevővel (jogosulttal) szemben. A közút kezelőjének a kérelmében meg kell jelölnie a hozzájárulás nélküli, illetőleg a hozzájárulásban foglaltaktól eltérően igénybe vett útterület
- térmértékét, a szélességi és hosszúsági adatokat naponkénti bontásban,
  - igénybevételének időtartamát,
  - forgalma akadályozásának mértékét (az úttest és az egyéb terület arányának feltüntetésével).
- (8) A kérelemhez csatolni kell a közút szabálytalan nem közlekedési célú igénybevételére vonatkozó iratot és az igazgatási szolgáltatási díj befizetéséről szóló igazolást.²⁴
- (9) A pótdíjat az igénybevétel tényleges tartamára – a hozzájárulástól eltérő igénybevétel esetén a szabálytalanság fennállásának időtartamára – kell megállapítani. A hozzájárulás nélküli igénybevétel esetén a pótdíj mellett az alapidíjat is meg kell fizetni. A pótdíjat a kötelezést tartalmazó határozat közlésétől számított 15 napon belül kell – országos közutak esetén az Útépítési törvény fejezeti kezelésű előirányzat javára – a közút kezelőjéhez megfizetni. Az alapidíj, illetőleg a pótdíj késedelmes megfizetése esetén az igénybevevő köteles késedelmi kamatot is fizetni.²⁵
- ²⁶
- 7. § (1)** A Kkt. 42/A. §-ának (1) bekezdésében felsorolt tevékenységek végzéséhez, továbbá útcsatlakozás létesítéséhez szükséges közútkezelői hozzájárulás iránti kérelemnek – az értelemszerű eltérésekkel – tartalmaznia kell²⁷
- a 3. számú melléklet szerinti adatokat,²⁸
  - a vízvezetés megoldását az útcsatlakozás térségében,
  - a csatlakozó út várható forgalmi adatait,
  - az érintett ingatlan azonosításához szükséges ingatlan-nyilvántartási adatokat,
  - az építménynek, tevékenységnek, fának a közút tengelyétől, illetve területének határától mért távolságát.
- (2) A kezelői hozzájárulás iránti kérelemhez 3 példányban csatolni kell

²³ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. § 4. bekezdése a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 2. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

²⁴ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. § (8) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

²⁵ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. § 9. bekezdése a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 2. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

²⁶ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 6. § (9) bekezdése a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (4) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²⁷ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 7. §-a az 5/1999. (II. 12.) KHVM rendelet 4. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 02. 20.

²⁸ A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

- a) a **6. § (2) bekezdésében** előírt mellékleteket,
- b) a csatlakozó út hossz-szelvényét és minta kereszt-szelvényét,
- c) a csatlakozó út közúti jelzéseinek felsorolását.

7/A. § (1) A közút kezelője a **6-7. §-ban** előírt mellékletek vagy azok közül egyesek csatolásától eltekinthet, illetőleg – szükség szerint – egyéb dokumentáció (terv, helyszínrajz, alaptérkép, stb.) becsatolását vagy adat közlését is kérheti az igénybevétel (tevékenység) formájától, módjától, időtartamától és mértékétől függően, illetőleg kapu vagy telekbejáró esetében.²⁹

(2) A közút kezelője a kezelői hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról köteles a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül nyilatkozni. Ez a határidő indokolt esetben, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható. Erről a kérelmezőt az eredeti határidő lejárta előtt értesíteni kell.

(3) A közút kezelője a hozzájárulásának megadásáról vagy megtagadásáról szóló nyilatkozatában köteles a kérelmezőt tájékoztatni arról, hogy a döntés felülvizsgálatát a közlekedési hatóságtól kérheti. A hozzájárulás megtagadását a közút kezelője köteles írásban megindokolni.

(4)³⁰

8. § (1) Ha a közút területén kijelölt várakozóhelyen, várakozási vagy korlátozott várakozási övezetben díjat szednek, a közút kezelőjének – a kihelyezett tájékoztatást adó táblán (KRESZ 61/a.; 110.; 112/d. sz. ábra), az alatta elhelyezett kiegészítő táblán (KRESZ 111-114. sz. ábra), illetve külön szöveges tájékoztató táblán – fel kell tüntetnie³²

- a) az adott helyen várakozók díjfizetési kötelezettségét,
- b) a díjfizetési kötelezettség időbeli hatályát,
- c) a várakozási díj és a pótdíj összegét járműfajtanként,
- d) a várakozási díj megfizetésének módját,
- e) a várakozás rendjét,
- f) a közútkezelő vagy a díj szedésére feljogosított szerv, illetőleg személy nevét és címét.

(2) Az **(1) bekezdésben** meghatározott díjat és a pótdíjat a közút kezelőjéhez kell befizetni.

9. § A közlekedési hatóság betekinthez a közút kezelője vagy megbízottja által külön jogszabályban meghatározottak szerint vezetett nyilvántartásba, és abból térítésmentesen adatokat, tájékoztatást kérhet.³⁴

10. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Schamschula György s. k., közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

1. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez³⁶

Az országos és helyi közúthálózat útosztályainak jellemzői, az útosztályba sorolás feltételei

²⁹A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 7/A. §-át az 5/1999. (II. 12.) KHVM rendelet 5. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 02. 20.

³⁰A 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 6. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

³²A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 8. § 1. bekezdése a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 4. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

³⁴A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 9. §-a az 5/1999. (II. 12.) KHVM rendelet 6. §-ának megfelelően módosított szöveg. Lásd az országos közutak kezelésének szabályozásáról szóló 6/1998. (III. 11.) KHVM rendelet. Hatályos: 1999. 02. 20.

³⁶A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 1. számú melléklete a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 5. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

I. Az országos közúthálózat útosztályainak jellemzői, az útosztályba sorolás feltételei

1. Autópályák³⁷

Csak gépjárműforgalom céljára szolgálnak. Távolsági – országok, országrészek, illetve régiók közötti -, valamint jelentős nemzetközi forgalmat lebonyolító és azt a legnagyobb közlekedésbiztonságot nyújtva, a legmagasabb minőségi színvonalon kielégítő, irányonként legalább két forgalmi sávval és leállósávval rendelkező osztottpályás utak, fizikai elválasztással. A gépjárművezetők és az utasok tájékoztatása, utazási kényelme magas szolgáltatási színvonalú. Minden keresztezése külön szintű és a forgalmi csomópontokban a gépjárművek fel- és lehajtására külön sávok szolgálnak. Az autópályán szintbeni vasúti átjárót és tömegközlekedési megállóhelyet, valamint az út menti ingatlanokhoz közvetlen csatlakozást létesíteni nem lehet. Csak a forgalmi csomópontokban szabad fel- és lehajtani. A környező területektől kerítés vagy más fizikai akadály választja el.

2. Autóutak

Csak gépjárműforgalom céljára szolgálnak. Távolsági forgalmat bonyolítanak le, régiókat kötnek össze és a jelentősebb forgalmi irányokból (gazdasági, idegenforgalmi, kulturális stb. központokból) a forgalomnak az autópályára történő rávezetését biztosítják. Irányonként legalább két sávval rendelkező autóúton csak külön szintű csomópont létesíthető, és a forgalmi irányokat fizikailag is el kell választani. Irányonként egy forgalmi sávval rendelkező autóúton minden keresztezés szabályozott és az autóút átmenő forgalmának elsőbbsége biztosított, valamint leállásra alkalmas padka van mindkét oldalon. Az út menti ingatlanokhoz közvetlen csatlakozást, szintbeni vasúti átjárót és tömegközlekedési megállóhelyet létesíteni nem lehet. Csak a forgalmi csomópontokban lehet fel- és lehajtani.

3. Gyorsforgalmi utak csomóponti elemei

Az autópályák és autóutak csomópontjainak összekötő pályái, összekötő ágai, gyűjtő-elosztó pályái, valamint kiválási és becsatlakozási elemei, amelyek csak a gépjárműforgalom számára szolgálnak. (Az átmenő főpálya – igazgatási szempontból – a gyorsforgalmi út részét képezi.)

4. Elsőrendű főutak

Vegyes járműforgalom céljára szolgálnak, de a lassú járműforgalom – állandó vagy időszakos kivételektől eltekintve – tiltott. Távolsági forgalmat bonyolítanak le országrészek, régiók között, illetve azok forgalmának gyűjtő és elosztó szerepét látják el. Minden keresztezése szabályozott, szintbeni vasúti keresztezés (iparvágány kivételével) nem létesíthető. Közúti csomópont létesítése

- ha megengedett a balra kanyarodás – az csak a járművek részére külön felálló sáv kialakításával történhet. Külterületen a tömegközlekedési járművek (autóbusz, trolibusz) részére megállóöblök állnak rendelkezésre, az út menti ingatlanokhoz nem létesíthető közvetlen csatlakozás, és csak a forgalmi csomópontokban lehet fel- és lehajtani.

5. Másodrendű főutak

Vegyes járműforgalom céljára szolgálnak, de a lassú járműforgalom megtiltható. Régiók és megyék közötti távolsági forgalmat bonyolítanak le, illetve azok forgalmának gyűjtő és elosztó szerepét látják el. Minden keresztezése szabályozott, külterületen az út menti ingatlanokhoz – csak kivételes esetben – létesíthető közvetlen csatlakozás, csak a forgalmi csomópontokban lehet fel- és lehajtani.

³⁷A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 1. számú mellékletének jelölt része a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 3. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

6. Összekötő utak

A településeket egymással és a főúthálózattal kötik össze, illetve forgalmat gyűjtő és elosztó szerepet töltenek be. Biztosítják a forgalomnak a főutakra történő ráhordását.

7. Bekötőutak

Településeket kötnek be az országos közúthálózatba, biztosítják a település tömegközlekedését, személy- és áruforgalmi megközelíthetőségét.

8. Állomáshoz vezető utak

A különböző közlekedési ágak állomásaihoz, pályaudvaraihoz és kikötőihez (autóbusz-pályaudvar, vasútállomás, hajóállomás, kompikikötő, repülőtér stb.) vezető utak, amelyek azok bekötését látják el az országos közúthálózatba.

9. Gyorsforgalmi utak pihenőhelyi útjai

Az autópályák és autóutak pihenő- és parkolóhelyeihez vezető utak és azok belső útjai, amelyek csak a gépjárműforgalom számára szolgálnak.

10. Egyéb országos közutak (csomóponti ágak, parkolóhelyi utak és kerékpárutak)

Nem gyorsforgalmi utak – minimum 30 méter hosszú – csomóponti ágai, továbbá delta átkötések, parkolóhelyi utak és kerékpárutak.

II. A helyi közúthálózat útosztályainak jellemzői, az útosztályba sorolás feltételei

1. Belterületi közutak

A települések településrendezési (településszerkezeti és szabályozási) tervében beépítettként feltüntetett (vagy beépíteni tervezett) területen belül (belterületen) vagy annak határán elhelyezkedő (határát alkotó) közutak.

1.1. Belterületi gyorsforgalmi utak

Csak gépjárműforgalom céljára szolgálnak. Város- (település-) részek, illetve települési centrumok közötti jelentős forgalmat lebonyolító és azt a legmagasabb minőségi színvonalon kielégítő, irányonként két vagy több forgalmi sávval rendelkező osztott pályás utak. A gépjárművek és az utasok tájékoztatása és ellátása magas színvonalú. A belterületi gyorsforgalmi úton csak külön szintű csomópont létesíthető, és a forgalmi irányokat fizikailag is el kell választani. A forgalmi csomópontokban és a pihenőhelyeknél a gépjárművek fel- és lehajtására gyorsító- és lassítószáv szolgál. Az út menti épületekhez, ingatlanokhoz közvetlen csatlakozást, szintbeni vasúti átjárót és tömegközlekedési megállóhelyet létesíteni nem lehet. A környező területektől kerítés vagy más fizikai akadály választja el. Csak a forgalmi csomópontokban lehet fel- és lehajtani. Irányonként burkolt leállósáv van, kivéve a gyorsító- és lassítószávos szakaszokat.

1.2. Belterületi elsőrendű főutak

Az egyes városrészeket összekapcsoló, nagy helyi forgalmat levezető közutak. Forgalmi csomópontjai általában szintbeniek (körforgalmúak vagy jelzőlámpával szabályozottak, több egymás utáni jelzőlámpás csomópont esetén lehetőleg a jelzőlámpás csomópontok összehangolásával). A megállás és várakozás általában csak külön várakozósávban engedélyezett. Új út építése, illetve korszerűsítése esetén kapubejáró létesítése (kivéve a településszerkezet és a beépítettség kötöttségeit, történelmi belvárosok adottságait) nem engedélyezett. A tömegközlekedési járatok megállóhelyei a forgalmi sávoktól elkülönítettek.

1.3. Belterületi másodrendű főutak

Az egyes városi alközpontok egymás közötti (jelentős) forgalmát levezető közutak. Forgalmi csomópontjai szabályozottak. A várakozás általában külön várakozósávban megengedett.

1.4. Gyűjtőutak

A település lakó- és kiszolgáló útjainak forgalmát összegyűjtve vezetik a település főúthálózatára.

1.5. Kiszolgáló és lakóutak

1.5.1. A kiszolgáló utak a települések belterületének a lakófunkciótól eltérő rendeltetésű területeinek forgalmát lebonyolító közutak. Idetartoznak:

- a szervizutak [általában a főutak mellett elhelyezkedő – rendszerint – egyirányú utak, amelyek a mellettük lévő területek: üzletek, szolgáltató intézmények (pl. benzinkutak, szervizek stb.) kiszolgálását biztosítják],
- az iparterületi és a mezőgazdasági belterületi közutak (általában nehéz és lassú forgalmat bonyolítanak le),
- egyéb kiszolgáló utak (intézmények, szabadidő-, sport-, kulturális és egyéb zöldterületek kiszolgálását biztosító közutak).

1.5.2. A lakóutak a települések belterületének alapfunkcióját, a lakófunkciót kiszolgáló közutak, a lakótelepek és lakótömbök belső forgalmát bonyolítják le.

2. Külterületi közutak

A települések területrendezési tervében beépítettként feltüntetett (vagy beépíteni tervezett) területen kívül (külterületen) vezető közutak.

3. Kerékpárutak

Kerékpárosok közlekedésére szolgáló önálló utak (ideértve a gyalogosok és a kerékpárosok együttes közlekedésére szolgáló gyalog- és kerékpárutakat is).

4. Gyalogutak és járdák

A gyalogutak a gyalogosok közlekedésére szolgáló önálló utak. A járdák a közútnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, attól szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel vagy más módon elválasztott része.

2. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez⁴²

Az országos közúthálózat számozási rendszere és az utak számozása

I. Gyorsforgalmi utak

(a gyorsforgalmi utak csomóponti elemeinek kivételével)

1. A gyorsforgalmi utak (autópályák és autóutak) betűjelzése egységesen M.

2. A gyorsforgalmi utak M betűjelzése mellett egy vagy két számjegyből álló szám van.

3. A gyorsforgalmi utak számozása – az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény szerint (az időközben bekövetkezett változásokat figyelembe véve, valamint a szerelvényezés iránya szerint a települések sorrendjét szükség esetén módosítva – a következő, „A gyorsforgalmi utak számozása” című táblázat alapján történik.

A gyorsforgalmi utak számozása:⁴⁴

A gyorsforgalmi út száma	A gyorsforgalmi út nyomvonala
M0 Budapest körüli gyűrű:	Budaörs-Törökbálint-Diósd-Budapest, XXII. ker.-Duna-híd-Szigetszentmiklós-Duna-híd- Dunaharaszti-Bp. XXIII. ker.-Gyál-Üllő-Vecsés-Üllő-Ecsér*-Maglód*-Pécel*-Bp. XVII. ker.*- Nagytarcsa*-Kistarcsa*-Bp. XVI. ker.*-Csömör*-Fót-Dunakeszi-Duna-híd*- Szigetmonostor*-Duna-híd*-Budakalász*-Pilisborosjenő*-Üröm*-Solymár*-Nagykovácsi*- Budakeszi*-Budaörs*
M1	M0 Budapest-Győr-Hegyeshalom**-(Ausztria)
M10	M0 Budapest*-Dorog*-Esztergom, Duna-híd***-(Szlovákia)
M15	M1 autópálya-Rajka**-(Szlovákia)
M2	Budapest-Vác*-Ritság*-Parassapuszta***-(Szlovákia)
M21	M3 Hatvan térsége*-Salgótarján*-Somoskőújfalu***-(Szlovákia)
M25	M3 Füzesabony térsége*-Eger*
M3	M0 Budapest-Hatvan-Füzesabony-Emőd-Tisza-híd-Polgár-Görbeháza* -Nyíregyháza*-Vásárosnamény*-Tisza-híd*-Barabás***-(Ukrajna)
M30	M3 Emőd térsége-Miskolc-Encs*-Tornyosnémeti***-(Szlovákia)
M31	Nagytarcsa*-Kistarcsa*-Kerepes*-Gödöllő*-Mogyoród*

⁴²A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 2. számú melléklete a 34/2005. (VI. 11.) GKM rendelet 5. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 06. 19.

⁴⁴A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 2. számú mellékletének jelölt része a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 3. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

-	Vásárosnamény*-Záhony***-Tisza-híd*(Ukrajna)
M35	M3 Görbeháza térsége*-M47 Debrecen térsége*
M4	Budapest*-Szolnok*-Tisza-híd*-Püspökladány*-Biharkeresztes***-(Románia)
M43	M5 Szeged térsége*-Tisza-híd*-Nagylak***/ Csanádpalota***-(Románia)
M44	M8 Kecskemét térsége*-Tisza-híd*-Békéscsaba*-Gyula***-(Románia)
M47	M3 Nyíregyháza térsége*-Debrecen*-Berettyóúj-falu*-Békéscsaba*-Tisza-híd*- M43 Szeged térsége*
M49	M3 Mátészalka térsége*-Csengersima***-(Románia)
M5	M0 Budapest-Kecskemét-Kiskunfélegyháza-Szeged térsége-Röszke**-(Szerbia)
M57	M6-Mohács*-Bóly*-Pécs*-Barcs***-(Horvátország)
M6	M0 Budapest*-Dunaujváros*-Szekszárd*-Bóly*-Ivándárda térsége***-(Horvátország)
M62	M7 Székesfehérvár térsége*-Dunaujváros*
M65	M7 Székesfehérvár térsége*-Tamási*-Dombóvár*-M57. Pécs térsége*
M7	M0 Budapest-Székesfehérvár-M65 keresztezése-M8 keresztezése-Zamárdi*-M9 keresztezése*-Nagykanizsa*-Becsehely*-Letenyei* (M7/M70 csomópont)-Letenye*** (Horvátország)
M70	M7 Letenye térsége*-Tornyiszentmiklós***-(Szlovénia)
M75	M9 Bak térsége*-Rédics***-(Szlovénia)
M76	M7 Balatonszentgyörgy térsége*-Keszthely*-M9 Zalaegerszeg térsége*
M8	(Ausztria)-Ráabafüzes***-Veszprém*-M7 kérésztérsége*-M65 keresztezése*-Dunaujváros*-Duna-híd*-Szolnok*-Füzesabony*
M80	M81 Székesfehérvár térsége*-Várpalota*-M8 Veszprém térsége*
M81	M7 Székesfehérvár térsége*-Mór*-Kisbér*-Komárom***-Duna-híd*-(Szlovákia)
M81 alternatíva	M7 Székesfehérvár térsége*-Mór*-Kisbér*-Győr*-Vámosszabadi***-Duna-híd*-(Szlovákia)
M85	M1 Győr térsége*-Csorna*-M9 Nagycenk térsége*
M86	M1 Mosonmagyaróvár térsége*-Csorna*-M9 Sárvár térsége*
M9	(Ausztria)-Sopron***-Szombathely térsége*-Zalaegerszeg*-Nagykanizsa*-Kaposvár*-Dombóvár*-Szekszárd*-Duna-híd*-Szeged*
-	M9 Vát térsége*-Szombathely*

45

Megjegyzés:

A meglévő elemek a táblázatban jel nélkül, a tervezett elemek *-gal, a meglévő határátkelőhelyek **-gal, a tervezett határátkelőhelyek ***-gal szerepelnek e rendelet kihirdetésének időpontjában.

⁴⁵A Nagytarcsa-Kistarcsa-Kerepes-Gödöllő-Mogyoród nyomvonalra az M31 útszámot az OTfT hatálybalépése után adta meg az UKIG. Hatályos: 2005. 06. 19.

A „térség” a település közigazgatási területét és annak 10 km-es környezetét jelöli.

A Vásárosnamény*-Záhony***-Tiszahíd* (Ukrajna), valamint az M9 Vát térsége*-Szombathely* gyorsforgalmi utaknak az OTrT szerint jelenleg nincs útszáma. Ezek meghatározása a 3. § (1) bekezdése értelmében az UKIG hatáskörébe tartozik.

II. Fő- és mellékutak, valamint a gyorsforgalmi utak csomóponti elemei

1. A fő- és mellékutak számozási rendszere a szektorelvre épül és a számozása az 1. számú Budapes-Tatabánya-Győr-Hegyeshalom elsőrendű, (a továbbiakban: I. r.) főúttól kiindulva, az óramutató járásával megegyező irányban növekedve történik.

2. Az 1-8. számú I. r. főutak az országos közutak számozásának a szektorhatárait alkotják. Az egyes szektorok száma megegyezik a szektort indító egyszámjegyű főút számával (pl. a 3. és 4. számú I. r. főutak között a 3. szektor van).

3. Az 1-7. számú I. r. főutak Budapestről, a 8. számú I. r. főút Székesfehérvárról indulnak.

4. A fő- és mellékutak számozási rendszerét meghatározó egyes számozási szektorok:

1. szektor: az 1-2. számú elsőrendű főutak között,
2. szektor: a 2-3. számú elsőrendű főutak között,
3. szektor: a 3-4. számú elsőrendű főutak között,
4. szektor: a 4-5. számú elsőrendű főutak között,
5. szektor: az 5-6. számú elsőrendű főutak között,
6. szektor: a 6-7. számú elsőrendű főutak között,
7. szektor: a 7-8. számú elsőrendű főutak között,

8. szektor: a 8-1. számú elsőrendű főutak között

helyezkedik el.

5. Az utak számát a szektorelvnek és az út hálózati szerepének figyelembevételével kell meghatározni.⁴⁶

6. A főutak számozása⁴⁷

Az egy számjegyű elsőrendű főutak a szektoralkotó utak egytől nyolcig sorszámmal.

A két (és három) számjegyű elsőrendű, valamint a két és három számjegyű másodrendű főutak az egyes szektorokban a szektorszámossal kezdődnek, a második (vagy harmadik) számjegyük Budapeستől kiinduló és az óramutató járásával megegyező sorrendben következnek. Ezek alkotják – a mellékutak számjelének a meghatározásánál fontos – alszektorok határait.

7. A mellékutak száma (jele)

Elsősorban nyilvántartási, szolgálati célokat szolgál, az utakon (a helyszínen és a nyilvános térképeken) nincsenek feltüntetve.

a) Az összekötő utakat négyjegyű számmal kell jelölni úgy, hogy az első két számjegy azonos legyen az alszektor számával. (Az alszektorok határa a mellékút számának a megváltoztatása nélkül átléphető egy úttal. Ebben az esetben a mellékút száma a kezdőszelvényénél érvényes alszektor számot kapja.) A négyjegyű szám 0-val nem végződhet. Az összekötő utakat az óramutató járásával megegyezően kell számozni, ezt azonban az időközben történt változások módosíthatják.

⁴⁶A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 2. számú melléklete II. fejezetének 5. pontja a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 3. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

⁴⁷A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 2. számú melléklete II. fejezetének 6. pontja a 65/2006. (IX. 15.) GKM rendelet 3. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 09. 23.

- b) A bekötő- és állomáshoz vezető utakat ötjegyű számmal (jellel) kell jelölni úgy, hogy az első két szám azonos legyen az alszektor számával. A bekötőutakat a szektorszám után 101-299, az állomáshoz vezető utakat 301-399 számokból álló számjeggyel kell jelölni. Ezeket az utakat is az óramutató járásával megegyezően kell számozni.
- c) A gyorsforgalmi utak csomóponti ágainak és pihenőhelyi útjainak a számozási alapelve: az első két számjegy a gyorsforgalmi útra utal, a következő három számot a 401-599 és a 801-999 számokból az építés, illetve a nyilvántartásba vétel sorrendjében kell adni.
- d) Az egyéb országos közutak csomóponti ágait és mellékútjait a szektorszám után 601-799 számokból álló számjegyekkel kell jelölni.

3. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez⁴⁸

Kérelem az országos/helyi közút nem közlekedési célú igénybevételéhez szükséges hozzájárulás iránt

1. Az igénybevétel helye, célja,
2. Annak a személynek (szervezetnek) a neve és címe, akinek az érdekében az igénybevétel történik (a hozzájárulás jogosultja):
3. Az elfoglalni kívánt útterület hosszúsága, szélessége, nagysága (m²)
4. Az igénybevétel kezdetének és befejezésének tervezett időpontja
5. A kezelői hozzájárulásban foglalt feltételek betartásáért felelős személy neve, címe, telefonszáma
6. Az igénybevétel eredményeként a közút területén (az alatt vagy felett) elhelyezett építmény (létesítmény) tulajdonosának neve és címe, üzemeltetőjének neve és címe
7. Melléklet
  - az igénybevételt feltüntető tervet (helyszínrajz, vázlat, műszaki leírás) 3 példányban,
  - a közút érintett szakaszának hossz- és keresztmetszvényének rajzát 3 példányban,
  - az igénybevétel miatt szükséges forgalomszabályozás (korlátozás, forgalomelterelés) tervét 3 példányban.

4. számú melléklet a 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelethez⁴⁹

Országos közutak nem közlekedési célú igénybevétele esetén fizetendő díjak

Az országos közutak kategóriái	sport, kulturális rendezvény	Az igénybevétel jellege	építési munkaterület
		vásár, egyéb	
Autópálya	-	-	1000 Ft/m ² /nap
Autóút	-	-	500 Ft/m ² /nap
I. rendű főút	5-20 Ft/m ² /nap	15-30 Ft/m ² /nap	50-100 Ft/m ² /nap
II. rendű főút	2-10 Ft/m ² /nap	8-15 Ft/m ² /nap	25-50 Ft/m ² /nap
Összekötő út			

⁴⁸A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 3. számú melléklete a 48/2009. (IX. 30.) KHEM rendelet 1. számú mellékletének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

⁴⁹A 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet 4. számú melléklete a 63/2003. (X. 16.) GKM rendelet mellékletének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2003. 10. 19.

Bekötőutak, állomáshoz vezető utak, gyorsforgalmi utak (autópálya, autóút) csomóponti ágai és pihenőhelyi útjai, egyéb országos közutak csomóponti ágai, parkolóhelyi útjai	1-5 Ft/m ² /nap	2-10 Ft/m ² /nap	5-25 Ft/m ² /nap
---	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Figyelembe vehető egyéb szempontok	Szorítószám	
Városközpont, belváros	2	
Közút teljes lezárása	3-5	